

ספרי' — אוצר החסידים — ליובאוויטש

קובץ
שלשלת האור

שער
שלישי

היכל
תשיעי

דבר מלכות

ויקרא

שלשה ס"ת - "חזקה" בעניני תורה ומצוות

שיחות קודש
מכבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל שליט"א

שניאורסאהן

מליובאוויטש

יוצא לאור על ידי מערכת
"אוצר החסידים"

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שבעים ושש לבריאה
שנת "ביאת המשיח", שנת "ופרצת", שנת הקהל
מאה ושלוש עשר שנה להולדת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

מוקדש להתגלותו המיידית לעיני בשר של
כ"ק אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח שליט"א
למטה מעשרה טפחים ומתוך חיים נצחיים
ויגאלנו ויוליכנו קוממיות לארצנו תיכף ומיד ממש

*

לזכות

התגלותו של הרבי מלך המשיח

*

נתרם ע"י

הרוצה בעילום שמו

לאריכות ימים ושנים טובות עד ביאת גואל צדק
ומתוך בריאות הנכונה ולשנת ברכה והצלחה בגו"ר

*

היי שותף בהפצת "דבר מלכות"

להשיג השיחות, להקדשות ולפרטים נוספים טל: 753-6844 (718)

הוכן לדפוס ע"י

יוסף יצחק הלוי בן אסתר שיינדל

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

כתובתנו באינטרנט: <http://www.torah4blind.org>

משיחות ש"פ ויקרא, פ' החודש, ר"ח ניסן ה'תשנ"א

לעשות, ובשלישית קורא המפטיר".
ובכמה שנים שקביעותם באופן מיוחד מוציאים שלשה ספרים פעם נוספת - כבקביעות שנה זו ש"ה ניסן חל בשבת (ועד"ו בשנים שחל ר"ח טבת' או ר"ח

א. ביום הש"ק זה ישנו חידוש מיוחד - שמוציאים שלשה ספרי תורה, ראש חודש ניסן שחל להיות בשבת מוציאים שלשה ספרים, קורין סדר היום (פרשת השבוע) בראשון, וענין ראש חודש בשני, והחודש הזה בשלישי".

ובהקדמה - שהוצאת שלשה ספרים לקראת בהם הו"ע של חידוש, שהרי, בדרך כלל מוציאים וקורין בס"ת אחד, ואם יצטרכו לקרות שני ענינים מוציאים שני ספרי תורה³, כמו בשבת ר"ח, ובכל יום טוב, ורק לעתים נדירות (כשצריכים לקרות שלשה ענינים) מוציאים שלשה ספרים:

הפעם היחידה בכל שנה (אחת בשנה) שמוציאים שלשה ספרים היא בשמחת תורה: "מוציאים שלשה ספרים, וקורין באחד וזאת הברכה עד סוף התורה, ובשני בראשית עד אשר ברא אלקים

1) ולהעיר, שחידוש זה נראה בגלוי לכאורה מבניי שבאים לבית הכנסת, כולל גם קטני קטנים, שעוד לפני שמגיעים לכלל הבנה, ואם מוציאים שלשה ספרים, ולא עוד אלא שמוסקים כל שלשת הספרים, וב' פעמים, הן בעת הוצאת מארון הקודש (והולכתן להבימה שבבית הכנסת לקרוא בהם), והן בעת הכנסתן לארון הקודש, כמנהג ישראל.

2) רמב"ם הל' תפלה פי"ג הכ"א - וראה בכס"מ, שדין זה נלמד מהמירא דר' יצחק נפחא (מגילה כט, ב) בנוגע לר"ח טבת ור"ח אדר. ולהעיר, שגם בשו"ע נתפרש ע"ד הוצאת ג' ס"ת רק בר"ח טבת שחל בשבת (או"ח סו"ס תרפד), ובר"ח אדר שחל בשבת (שם ר"ס תרפה), ולא נתפרש בנוגע לר"ח ניסן שחל בשבת*, כמגילה שם. וראה לקמן הערה 6.

3) שם פי"ב הכ"ג.

4) נוסף על הוצאת כל ספרי התורה שבארון הקודש בעת ההקפות דשמע"צ ודשמח"ת.

5) (שו"ע או"ח סו"ס תרסח ור"ס תרסט. - ולהעיר, שברמב"ם לא הובא ע"ד הוצאת ג' ס"ת בשמח"ת, אלא רק ב' ס"ת, פרשת וזאת הברכה, וקרבנות היום (שם פי"ג הי"ב י"ד), וטעם הדבר - כי הקריאה דהתחלת פרשת בראשית אינה מעיקר הדין, אלא ש"רגילין להתחיל מיד בראשית, כדי שלא יהא פתחון פה לשטן לקטרג לומר כבר סיימו אותה ואינם רוצים לקרותה עוד" (טור שם). וראה הערה הבאה.

6) ויש לומר, שיש מעלה בהקריאה בג' ס"ת בשבת ר"ח ניסן לגבי שבת ר"ח טבת ואדר - כי, הטעם שבמירא דר"י נפחא נתפרש ר"ח טבת ואדר (ולא ניסן), הוא, משום ש, צריכא, דאי איתמר בהא וכו' (מגילה שם. וראה תוד"ה דא), משא"כ ר"ח ניסן שאין צורך לפרשו, כי "כש"כ הוא מהנך, דתמן (בר"ח טבת ואדר) המפטיר קורא הפטרה מענינו של המפטיר (הנוכה ושקלים) אף שאינו שייך לשבת ר"ח . . אבל כאן (בר"ח ניסן) . . גם בהפטרה של פרשת החודש כתיב ובשבתות ובחודשים יבוא כו' להשתחוות לפני ה', כבהפטרה דשבת ר"ח שאין שם רק פסוק, והי' מידי חודש בחדשו ושבת בשבתו כו' להשתחוות לפני" (אור שמח לרמב"ם).

ועד"ו י"ל גם בנוגע להקריאה בג' ס"ת בשמח"ת - שכיון שאינה מעיקר הדין (כנ"ל בהערה שלפניו), אלא כתוצאה מהמנהג לשמוח ב, גמרה של תורה (שלא יוכל להתפרש באופן בלתי-רצוי ח"ו), י"ל, שהטעם שלא נתפרש בספרו של הרמב"ם הוא מצד גודל העילוי שאינו יכול להתפרש בתושבע"פ, ע"ד המבואר בנוגע למנהג ד, הקפות" בהשמחה לגמרה של תורה בשמח"ת* (ראה לקו"ת דרושי סוכות פ, ג. ובכ"מ).

7) ובשנת העיבור - כשר"ח טבת חל בשבת חל גם ר"ח ניסן בשבת (כבהקפות דשנה הבעל"ט).

(* משא"כ בשו"ע - שהובא בו גם המנהג דהקפות (רמ"א או"ח שם).

(* ובאר שם לרמב"ם שם: "ובשו"ע נשמט".

להביא את 770 הביתה!

כל מי שהיה ב-770 אי פעם, זוכר בודאי את שלל

הקובצים והעלונים המחולקים בכל ליל שבת קודש

כעת ניתן להשיג את חלקם ברשת האינטרנט, אצלך בבית!

קבצים גרפיים וקבצי טקסט:

דבר מלכות: שיחות כ"ק אד"ש מה"מ מהשנים תנש"א-תשנ"ב.

יחי המלך: קונטרס שבועי, הכולל שיחות-קודש בעניני גאולה ומשיח.

המעשה הוא העיקר: לקט הוראות למעשה בפועל משיחות כ"ק אד"ש מה"מ (החל משנת תשמ"ח).

שיחת הגאולה: גיליון שבועי של ימות המשיח, בהוצאת "האגודה למען הגאולה האמיתית והשלמה".

מעין חיי: גיליון שבועי לילדים, בהוצאת "מכון לוי יצחק" בכפר חב"ד ב'.

האמונה הטהורה: גיליון שבועי בעניני אחרית הימים.

קבצים גרפיים בלבד:

לקוטי שיחות: שיחה מוגהת של כ"ק אד"ש מה"מ היו"ל לקראת כל שבת ב-770,

על-ידי "ועד להפצת שיחות".

חדש לקוטי שיחות (מתורגם): שיחה מוגהת של כ"ק אד"ש מה"מ הנדפס בספרי

לקוטי שיחות, בהוצאת "מכון לוי יצחק" בכפר חב"ד ב'.

להקהיל קהילות: גיליון שבועי מתורתו של משיח בעניני הקהלות בשבת,

בהוצאת צא"ח העולמית, ניו-יורק.

קבצי טקסט בלבד:

פנימיות: ירחון לבני הישיבות, בהוצאת מרכז את"ה בארץ הקודש.

ליקוט ניגונים: שתי חוברות על הניגונים שניגן וביאר כ"ק אד"ש מה"מ, בהוצאת קה"ת (תשנ"ב).

דרך הישרה: (אידיש) קונטרס מיוחד לילדים, הכולל שיחות-קודש בעניני גאולה ומשיח.

לעבן מיט דער צייט: (אידיש) קטעים לפרשת השבוע מתוך הספר, בהוצאת ישיבת

"אהלי תורה", ניו-יורק.

דבר תורה: (אידיש) דף שבועי לילדים, היו"ל על-ידי מוסד חינוך "אהלי תורה", ניו-יורק.

כמו-כן ניתן להוריד באתר את "קונטרס בית רבינו שבבבל"

ושיחת ש"פ שופטים התנש"א

מדור מיוחד לספרים וחברות באנגלית בעניני גאולה ומשיח!

האתר מנוהל ע"י הרה"ת ר' יוסף-יצחק הלוי שגלוב

וכתובתו: <http://www.moshiach.net/blind>

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

ספרים, שכולם שייכים לפרשת החודש, ר"ח ניסן¹³.

ב. ויש לבאר תוכן הלימוד והוראה בעבודת האדם לקונו מהענין דהוצאת שלשה ספרי תורה ביום הש"ק זה - ע"פ הידוע שבכל ענין יש לימוד והוראה בעבודת ה', ועאכו"כ בענין עיקרי וחשוב כהוצאת שלשה ספרי תורה.

ובפרטיות יותר:

כדי להבין תוכן הענין דהוצאת שלשה ספרי תורה בר"ח ניסן שחל בשבת בשנים מיוחדות, יש להקדים תחילה תוכן הענין דהוצאת שלשה ספרי תורה בכל השנים (בשמחת תורה), ולאח"ז יש לבאר ההוספה בשנים מיוחדות שבהם מוציאים שלשה ספרי תורה גם בר"ח ניסן (כשחל בשבת).

13 ועד"ז בהפטורה דפרשת החודש - שנוסף לכך שנתפרש בה גם ענינו של ר"ח (כמ"ש (יהוהאל מו, א-ג) ,וביום החודש יפתח גוי", והשתחוה עם הארץ גוי' בשבתות ובהדשים וגוי", ,וביום החודש פר בן בקר גוי")*, מדובר בה אודות קרבנות הנשיא**, ובה מרומז הקשר והשייכות לפרשת השבוע, שקרוב לסיומה מדובר גם אודות קרבן דנשיא***.

14 אפילו בעניני העולם, ועאכו"כ בעניני תומ"צ, כמ"ש (ואתחנן ו, כד) ,ויצונו ה' לעשות את כל החוקים האלה ליראה את ה' גוי".

* גם לולי הוספת פסוק ראשון ואחרון מהפטורה שבת ר"ח.

** ובכמה ק"ק (כמנהג האשכנזים) מוסיפים בהתחלת סיום ההפטורה בפסוקים (שלפני ולאחרי פרטי הענינים ד, בראשון באחד לחודש גוי") שבהם מדובר אודות הנשיא. - ולהעיר שכ"ה מנהג רבותינו נשיאנו לאחרי קבלת הנשיאות.

*** ולהעיר, שבנוגע לקרבנות הנשיא שבהפטורה מביא רש"י (מה, יז) ב' דעות. הנשיא הזה בכהן גדול מדבר. . במלך מדבר, ובפרשת השבוע מדובר אודות שניהם - קרבן ד"כהן המשיח" (ד, ג), וקרבן ד"נשיא" (מלך) (ד, כב).

אדר בשבת⁸).

ועילוי נוסף בשנה זו (גם לגבי כמה שנים שבהם חל ר"ח ניסן בשבת) מצד הקריאה ד"סדר היום" בפרשת ויקרא - שנוסף על השייכות דפרשת החודש¹⁰ להקריאה דר"ח (בכל ר"ח ניסן שחל בשבת), כיון שמצות קידוש חדשים נאמרה בפסוק, "החודש הזה לכם", שייכת פרשת החודש (שבה מדובר אודות ר"ח ניסן) גם לפרשת ויקרא - שנאמרה בר"ח ניסן¹¹, היינו, שבשנה זו מודגש בגלוי הצד השווה דהקריאה בכל השלשה

8 ,ראש חודש אדר שחל להיות בשבת מוציאים שלשה ספרים, הראשון קורא בו סדר היום, והשני קורא בו ענין ראש חודש, והשלישי קורא בו כי תשא. וכן ,ראש חודש טבת שחל להיות בשבת מוציאים שלשה ספרים, הראשון קורא בו סדר היום, והשני קורא בו ענין ראש חודש, והשלישי קורא בו ענין הנוכה" (רמב"ם שם הכ"ד).

9 משא"כ בשנת העיבור, שבר"ח ניסן שחל בשבת קורין פרשת תזריע.

10 בספר השלישי - סיום ותומת הקריאה דכל השלשה ספרים ("הכל הולך אחר החיתום"), ומפטרין בהפטרת פרשת החודש דוקא.

11 בא יב, ב. וראה רמב"ם ריש הל' קידוה"ה.

12 כפשוטו הכתובים, ויהי בחודש הראשון גוי' באחד לחודש (ר"ח ניסן) הוקם המשכן" (פקודי מ, יז), ולא יכול משה לבוא אל אוהל מועד כי שכן עליו הענין וכבוד ה' מלא את המשכן" (שם, לה), ובהמשך לזה, ויקרא אל משה וידבר ה' אליו מאהל מועד" (ראה גם תנחומא ריש פרשתנו). ספרי זוטא נשא ז, יא. לקו"ת ריש פרשתנו, וכן המשך הפרשה בפרטי דיני הקרבנות, והמשכם בפרשת צו, עד לפרשת שמיני*, שמיני למילואים, הוא ר"ח ניסן (וראה גם לקו"ת ח"ז ע' 11. סה"ש תשמ"ט ח"ב ע' 9-508, וש"ג).

* להעיר מהשייכות ל"שמיני עצרת", שבו מוציאים ג' ס"ת (בא"י - בו ביום שהוא גם שמח"ת, ובחז"ל - למחרתו, ביום שני של גלויות (טוש"ע שבהערה 5)).

לעילוי נשמת

החייל ב"צבאות השם" שכנא ע"ה
בן ר' שלמה אלי' שיחי
נפטר בדמי ימיו, כ"א מני"א היתשנ"ט
ת. נ. צ. ב. ה.

ולזכות אחיו ואחיותיו שיחיו

ולזכות הוריו

הרה"ת ר' שלמה אלי' וזוגתו מרת שרה שיחיו
מארקאוויטש

לאריכות ימים ושנים טובות עד ביאת גואל צדק
ומתוך בריאות הנכונה, ולשנת ברכה והצלחה בגוי"ר

*

נדפס ע"י ידידיהם

הרה"ת ר' יוסף יצחק הלוי וזוגתו מרת גיטל רחל שיחיו

שגלוב

* * *

לעילוי נשמת

ר' משה עזיז ב"ר אלי' ע"ה

נפטר ביום כ"ג ניסן - אסחה"פ, ה'תש"ע

ת. נ. צ. ב. ה.

נדפס ע"י בני משפחתו שיחיו

* * *

לעילוי נשמת

ר' נוריא-ל ב"ר אשר ע"ה תביבאן

נפטר אור ליום ב' דחג הפסח - ט"ז ניסן, ה'תש"ע

ת. נ. צ. ב. ה.

נדפס ע"י בנו

הרה"ת ר' אשר וזוגתו מרת אסתר

ומשפחתם שיחיו תביבאן

פרשת ויקרא, „ויקרא אל משה וידבר ה' אליו מאוהל מועד” – ששלימותו התייבכית המקדש השלישי, שהוא גם משולש („חזקה”) כיון שכולל גם בית ראשון ובית שני¹⁴³,

ר"ח ניסן – „ראש חודש”, שענינו חידוש הלבנה, ודוגמתו בישראל (שדומין ללבנה ומונין ללבנה¹⁴⁴), „שהם עתידים להתחדש כמותה”¹⁴⁵, ור"ח „ניסן”, „(ראש) חודש של גאולה”, „בניסן נגאלו ובניסן עתידין להגאל”¹⁴⁶,

שנת ה'תשנ"א – „תנשא” בה"א הידיעה, „תנשא מלכותו”¹⁴⁷ ד, דוד עברי נשיא להם לעולם¹⁴⁸, דוד מלכא משיחא¹⁴⁹,

הי' תהא שנת אראנו נפלאות – „כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות”¹⁵⁰, ובאופן ש„בהווייתה תהא”¹⁵¹, בכל התוקף והנצחיות, גאולה שאין אחרי' גלות¹⁵².

ובכל זה נעשה התוקף ד„חזקה” ע"י הוצאת שלשה ספרי תורה והקריאה בשלשת הספרים וההפטורה על שלשתם

(143) ראה חז"ל רכא, א.

(144) ראה סוכה כט, א. בר פ"ו, ג. אה"ת בראשית ד, סע"ב ואילך. ועוד.

(145) נוסח ברכת „קידוש לבנה” (סנהדרין מב, א).

(146) ר"ה יא, רע"א. שמו"ר פט"ו, יא.

(147) בלק כד, ז ובפרש"י.

(148) יחזקאל לו, כה.

(149) משבט יהודה, שהנשיא שלו (נחשון בן עמינדב) הקריב קרבנו בר"ח ניסן „על השלשלת המלוכה”, החל מהמלכות דיהודה (שהמליכו אביו על אחיו), והמשכה ע"י מלכי בית דוד שעמדו ממנו, עד למלך המשיח (ראה במדבר"ב פ"ג, יד).

(150) מיכה ז, טו.

(151) ראה ברכות יג, א. מגילה ט, א. שם יז, ריש ע"ב. בכורות ד, ב. ובכ"מ.

(152) מכילתא בשלח טו, א. הובא בתור"ה ה"ג ונאמר – פסחים קטז, ב.

בענינים הקשורים עם הגאולה – שנעשה התוקף ד„חזקה” ע"י פס"ד התורה (ג' ס"ת), שבסמיכות זמן להוצאת השלשה ספרי תורה (לפני הוצאת הספר תורה בזמן המנחה¹⁵³) מתגלה הארון („ויהי בנסוע הארון”) והס"ת בביהמ"ק השלישי (ש„בנו”¹⁵⁴ ומשוכלל יגלה ויבוא מן השמים, שנאמר¹⁵⁵ מקדש אדני כוננו ידיך”¹⁵⁶), בגאולה השלישית, עלי' נאמר¹⁵⁷ „ביום השלישי יקימנו ונחי' לפניו”.

ובלשון הכתוב בסיום וחזותם ההפטורה: „והי' מידי חודש בתחדשו ומידי שבת בשבתו (החל משבת ר"ח זה¹⁵⁸) יבוא כל בשר להשתחוות לפני אמר ה'”, בבית המקדש השלישי (השלימות ד„אוהל מועד”), שתוכותו תהי' בר"ח ניסן, כמ"ש בהפטורה „בראשון באחד לחודש תקח פר בן בקר וחסאת את המקדש”, וממשיך לבאר פרטי הענינים ד„חזכות המזבח בימי המלך המשיח כשיבנה בית שלישי”¹⁵⁹.

ובדרך ממילא, בבוא י"ד ניסן, נהי' כולנו (בתוככי כל בני, וכל בני שבכל הדורות) בביהמ"ק השלישי, „שמחים”¹⁶⁰

(153) וכמרומו גם בהפרשה שמתחילין לקרוא בזמן המנחה – פרשת צו – „אין צו אלא לשון זירוז מיד ולדורות” (פרש"י ר"פ צו).

(154) פרש"י ותוס' סוכה מא, סע"א. ועוד.

(155) בשלח טו, יז.

(156) ועד"ז בנוגע לפעולתם של ישראל (גם) בבנין ביהמ"ק השלישי – „מעשה דינו (בשתי ידי) כוננהו”.

(157) הושע ו, ב.

(158) ראה יל"ש ישעי' בסופו (רמז תקג): „הרי שחל ר"ח להיות בשבת. . באים שני פעמים, אחד של שבת ואחד של ר"ח”.

(159) רמב"ם הל' מעשה הקרבנות פ"ב הי"ד.

(160) נוסח ברכת „אשר גאלנו” בהגש"פ (מפסחים שם).

והחילוק ביניהם הוא בהתאם לתוכן הקריאה בהשלשה ספרי תורה:

תוכן הקריאה בשלשה ספרים בר"ח ניסן שחל בשבת, מודגש בהקריאה בספר השלישי²⁹ שבו קורין פרשת החודש ע"ד ענינו המיוחד דר"ח ניסן³⁰ – „החודש הזה לכם ראש חדשים וגו'”.

ותוכן הקריאה בשלשה ספרים בשמח"ת, מודגש בהקריאה (בספר השני) בהתחלת התורה [שהרי הטעם שקורין בשלשה ספרים (אף שהקריאה מעיקר הדין היא בפרשת וזאת הברכה, וקרבנות היום³¹, ב' ספרים בלבד) הוא מפני ש„מתכיפין התחלה להשלמה”³²] – „בראשית ברא אלקים גו'”.

ובלשון חז"ל (שהובא בהתחלת פירוש רש"י על התורה) „לא הי' צריך להתחיל את התורה אלא מהחודש הזה לכם שהיא מצוה ראשונה שנצטוו בה ישראל ומה טעם פתח בבראשית וכו'”, היינו, שהקריאה דשמח"ת היא באופן ד„פתח בבראשית”, והקריאה דשבת ר"ח ניסן היא „מהחדש הזה לכם. . מצוה ראשונה שנצטוו בה ישראל”.

ויש לומר שהחילוק בין הקריאה דפרשת החודש להקריאה דשמח"ת הוא ע"ד ובדוגמת החילוק שבין ניסן לתשרי (שהמועדים שבו מסתיימים בשמח"ת), כידוע³³ שתשרי ענינו הנהגה טבעית

(29) סיום וחזותם (מפטיר) הקריאה בכל השלשה ספרים, כנ"ל הערה 10.

(30) ששייך גם (לשבת) ר"ח – מצות קידוש חדשים, ולפרשת ויקרא – שנאמר בר"ח ניסן (כנ"ל ס"א).

(31) רמב"ם הל' תפלה פ"ג הי"ב י"ד (וראה לעיל הערות 6-5).

(32) נוסח „מרשות” לחתן בראשית.

(33) ראה סה"מ מלוקט ח"ד ע' קצד. וש"נ.

לכללות העבודה²⁵.

ומזה מובן גודל העילוי שבהוצאת שלשה ספרי תורה – שהנתינת כח לכללות העבודה שבהוצאת ספר תורה („ויהי בנסוע הארון”) היא באופן של חזקה („בתלת זימני הוי חזקה”²⁶), תוספת כח וחיווק בכללות העבודה²⁷.

ד. ובהוצאת שלשה ספרי תורה גופא ישנם ב' אופנים (בכללות): (א) חזקה שצריכה להיות וישנה בעבודה התמידית שבכל שנה ושנה („תמידים כסדרם”) – הוצאת שלשה ספרי תורה בשמח"ת, (ב) חזקה שבאה באופן של הוספה („מוספים כהלכתם”) בשנים שיש בהם קביעות מיוחדת²⁸ – (ובנדוד) הוצאת שלשה ספרי תורה בר"ח ניסן שחל בשבת.

(25) וכמודגש גם בהמשך התפלות לאחריו „ויהי בנסוע הארון” – „אנא עבדא דקודשא בריך הוא דסגידינא קמי' כו'”, „אב הרחמים כו' ויגער ביצר הרע מן הנשואים כו'”.

(26) ב"מ קו, ריש ע"ב. וש"נ.

(27) ויש לקשר זה עם הטעם הפשוט הוצאת שלשה ספרי תורה „מפני טורח הציבור, שלא יטריח עליהם להיות עומדים עד שיגלול ספר תורה” (רמב"ם שבהערה 3) – שהתוספת כח וחיווק („חזקה”) בכללות העבודה שוללת טירחא בעבודה בענין פשוט „להיות עומדים עד שיגלול ס"ת”), כדי שתהי' הטירחא והיגיעה בענינים נעלים יותר.

(28) ולהעיר, שבקביעות שנה זו מודגש ביותר התוקף ד„חזקה” בהמשכת הקדושה – שהתחלת השנה בג' ימים רצופים („חזקה”) דקדושת יו"ט ושבת, ב' ימים דר"ה (ביום המשיח ויום ששי) ויום השבת, ובחז"ל גם בימים ראשונים דסוכות, ובשמע"צ ושמח"ת – ג"פ ג' ימים רצופים דקדושת יו"ט ושבת.

ממדידה והגבלה, עד שמקום הארון אינו מן המדה (יומא כא, סע"א. וש"נ), ודוגמתו במו, שהעומר לגלגלת' הי' למעלה ממדידה והגבלה, הן בכמות, שהושוו בו ה-מדה"ה וה-מעמ"ט, והן באיכות, שנכללו בו כל מענדי עולם.

כללות העבודה באופן של הוספה על הסדר הרגיל (מוספים כהלכתם), עבודה באופן של הנהגה נסית.

ה. ויש לבאר זה בפרטיות יותר – ע"פ הדיוק בלשון מארו"ל ש, החודש הזה לכם" היא, מצוה ראשונה שנצטוו בה ישראל, "מצוה" דייקא, ולא, תורה³⁸:

ידוע החילוק בין תורה למצוה – שתורה היא למעלה מהעולם, משא"כ מצוה ענינה ציווי להאדם איך להתנהג בעולם כדי שיהי' החיבור (מצוה מלשון צוותא) האדם והעולם עם הקב"ה.

ומזה מובן בנוגע ל, החודש הזה לכם . . מצוה ראשונה" – שהכוונה ב, הנהגה נסית" שבעבודה דחודש ניסן (שעל זה נעשית, חזקה" בהוצאת שלשה ספרי תורה בשבת ר"ח ניסן), אינה (רק) לעבודה בענינים שלמעלה מהעולם, כמו לימוד התורה שלמעלה מהעולם (שהרי ענין התורה מודגש בגלוי ב, שמחת תורה³⁹ יותר מאשר בשבת ר"ח

), פתח בבראשית", וניסן ענינו הנהגה נסית³⁴ – סדר הנהגה דישראל שבשבילם (ובשביל התורה) נברא העולם³⁵ (ועד שנשאלת השאלה, מה טעם פתח בבראשית", הרי "לא הי' צריך להתחיל את התורה אלא מהחודש הזה לכם שהיא מצוה ראשונה שנצטוו בה ישראל", שהנהגה שלהם הוא הנהגה נסית, כמארו"ל³⁶ בפירוש, החודש הזה לכם", כשכתב ביעקב ובניו קבע בו ראש חודש של גאולה" (גאולה גם מהנהגה טבעית להנהגה נסית).

ועפ"ז יש לבאר החילוק דב' האופנים בהוצאת שלשה ספרי תורה בשמחת" ובשבת ר"ח ניסן – שבהוצאת שלשה ספרי תורה בשמחת" נעשית, חזקה" על כללות העבודה ע"פ סדר הרגיל (תמידים כסדרם), עבודה באופן של הנהגה טבעית, ובהוצאת שלשה ספרי תורה בשבת³⁷ ר"ח ניסן נעשית, חזקה" על

34 כמרומו בשמו של החודש – ניסן, שבו נעשו ניסים לישראל" (פס"ו ולקח טוב) בא יב, ב, ולא רק "נסים" סתם, אלא גם "ניסים" (נס בתוך נס", כמרומו ב' הנוני" ד, ניסן" (ראה ברכות נו, רע"א ובפרש"י וחדא"ג מהרש"א שם). 35 פרש"י ר"פ בראשית. ובכ"מ. 36 שמו"ר פט"ו, יא.

37 להעיר, שהעבודה דיום השבת היא באופן של הנהגה נסית לגבי ששת ימי המעשה, כי העבודה דששת ימי המעשה היא בל"ט מלאכות דעובדין דחול, הנהגה טבעית, משא"כ ביום השבת העבודה היא בעניני קדושה, ולא עוד אלא ש, כל מלאכתך עשוי", שגם עניני העולם (מלאכתך) מתעלים לקדושה, ל, מלאכת הארבעים (ארבעים מלאכות (חסר אחת)), "מלאכת הצדיקים" (ראה סה"מ עת"ר ע' רב. ובכ"מ), שוה"ע דהנהגה נסית.

וי"ל שענין זה נעשה ביום השבת באופן של "חזקה" – בג' הרגות שביום השבת, מעלי שבתא, יומא דשבתא ורעוא דרעיון.

* כולל גם התחזקות בהשמירה והזהירות מכל

(,און וויפל איז א שיעור דערצו"?!...), מתהפך לים הגאולה – ,מלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים"¹³⁸.

יא. ויה"ר שהחלטה טובה שקיבל ויקבל כאו"א בשבת ר"ח ניסן להוסיף בכל עניני העבודה, כולל ובמיוחד בעניני חג הפסח (שתי שבתות לפני הפסח), בלימוד הלכות הפסח ונתינת צרכי הפסח לכל הזקוקים, באופן של הנהגה נסית – תמהר ותזרו ותביא תיכף ומיד את השכר דהנהגה הנסית ע"י הקב"ה, החל מהנס העיקרי דגאולה האמיתית והשלימה, שאז יקיימו כל בני"ה הלכות הפסח בשלימות¹³⁹, החל מהקרבנות קרבן פסח בי"ד בניסן, ואכילתו בליל ט"ו ניסן, באופן ד, כולנו מסובין", שכל בני"ה מסובין (דרך חירות¹⁴⁰) על שולחנו של אביהם המלך¹⁴¹, מלך מלכי המלכים הקב"ה, בעיר הבירה, ירושלים עיר הקודש, ובהיכל המלך, ביהמ"ק השלישי.

ועוד והוא העיקר – שהגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו באה תיכף ומיד, ביום השק" פרשת ויקרא, ר"ח ניסן, שנת ה'תנש"א, הי' תהא שנת אראנו נפלאות:

יום השק" – מעין ודוגמא והכנה ל, יום שכולו שבת ומנוחה לחיי העולמים¹⁴² (כמ"ש בברכת המזון, דסעודות יום השבת),

138 ישע"י יא, ט. רמב"ם בסיום וחותם ספרו "משנה תורה".

139 ועפ"ז י"ל שהגאולה אינה בתורת, ושכ"ר על עבודת בני"ה בהכנות לחג הפסח (לימוד ההלכות ונתינת צרכי החג), אלא דבר המוכרח לקיום ציווי הקב"ה בתורה להקריב הפסח.

140 המב"ם הל' המין ומצה פ"ז הי"ז. שו"ע אדה"ו או"ח סתע"ב ס"ז.

141 ראה ברכות ג, סע"א.

142 תמיד בסופה.

ההעלם וההסתר ד, ים" (שלא יתגלה הכח האלקי שבנבראים, אלא יהי' באופן ד, טובעו בים סוף"), ולא עוד אלא שמתהפך לקדושה, ים שלמעלה מיבשה, הגילוי דבחי' עלמא דאתכסיא (ים) שלמעלה מעלמא דאתגלייא (יבשה)¹³¹, שע"ז נשלם הענין דיציאת מצרים¹³², יציאה מכל המיצרים והגבולים.

ועד"ז בנוגע לענין הצדקה (ענינו של "נדב", נדיבות לב) – ,כפר לצדקה"¹³³, מלשון כפרה¹³⁴, שע"ז מתבטלים כל הענינים הבלתי-רצויים, ועד שמתהפכים לטוב, ועוד ועיקר – ,גדולה צדקה שמקרבת את הגאולה"¹³⁵, ביטול הגלות, ועד להפיכתו לגאולה, שים הגלות שנמשל לים סוער¹³⁶, ,נחשול שבים"¹³⁷

131 ראה תו"א בשלה סב, א ואילך. ובכ"מ.

132 ראה לקו"ש הכ"ב ע' 34. וש"נ.

133 פרש"י ב"ב יו"ד, ב (ד"ה א"ל בכי תשא).

134 ועד לשלימות הכפרה – כמ"ש בפרשתנו (א, ד), ונרצה לו לכפר עליו", ש, אין זו כפרת נפשו, אלא לכפר לפני ה', להיות נתת רוח לקונו" (תניא אגה"ת פ"ב).

135 ב"ב יו"ד, א. וראה תניא פל"ז (מח, ב).

136 ראה תו"א ר"פ נח. סה"מ מלוקט ח"א ע' רעג ואילך. וש"נ.

137 והנהגה מזה (בזמן הגלות) נעשית ע"י התומ"צ (ראה אבות פ"ד מ"א. סוטה כא, א), ובמיוחד ע"י הצדקה (כללות כל המצוות) – כמרומו ב, כפר לצדקה", ש, כפר" בגימטריא שלש מאות, שרומנו על "שלש מאות אמה" אורך התיבה** (נח ו, טו), שעל ידה היתה הנהגה דגח מפני מי המבול.

* ר"ת "אלקינו מלך העולם" (לקו"ש ח"א ע' 10. ועוד), שרומנו על המשכת וגילוי האל"ף, אלופו של עולם, שע"ז נעשה מ"גולה" גאולה" (ראה ויק"ר ספ"ל"ב. לקו"ת בהעלותך לה, ג. ובכ"מ).

** ושאר מדותי, "חמישים אמה רחבה ושלושים אמה קומתה" – יש לומר, ש, חמישים" רומז על הנו"ן דניסן (נו"ן ארוכה שמהפכת הנו"ן כפופה, כני"ל הערה 74), ו, שלוששים" רומז על ההכנה ד, שלוששים יום לפני הפסח" – ענין הגאולה. ועצ"נ.

כל המצוות¹¹⁵, ו"בכל תלמוד ירושלמי היא נקראת בשם מצוה סתם מפני שהיא עיקר המצוות מעשיות ועולה על כולנה"¹¹⁶ - ע"ד ובדוגמת, "החודש הזה לכם", "מצוה ראשונה (גם מלשון "ראש", שכולל כל האברים, מצוות, "אברין דמלכא"¹¹⁷) שנצטוו בה ישראל", ולא עוד אלא שעל ידה ניתוסף גם בלימוד התורה¹¹⁸ (ובפרט לימוד שהזמ"ג - הלכות הפסח), כיון שע"י הצדקה נעשים מוחו ולבו זכים אלף פעמים ככה¹¹⁹.

י. ויש לומר, שההוספה בכללות העבודה באופן של הנהגה נסית בר"ח ניסן קשורה גם עם הנשיא שהקריב בו ביום - "ויהי המקריב ביום הראשון את קרבנו נחשון בן עמינדב למטה יהודה"¹²⁰: הטעם שבקרבנו של נחשון נאמר "למטה יהודה", ולא "נשיא (לבני) יהודה", כבשאר השבטים, הוא, כדי להגיש שהקריב ראשון לא רק בגלל היותו נשיא דשבט יהודה, אלא מפני מעלת עצמו¹²¹, כמודגש בשמו - "למה נקרא שמו נחשון, על שם שירד תחילה לנחשול שבים"¹²², מעלת המסירת נפשו¹²³,

(115) ב"ב, ט, א. ירושלמי פאה פ"א ה"א.

(116) תניא פל"ז (מח, ב).

(117) ראה תק"ו ת"ל (עד, סע"א). הובא בתניא פ"ד. רפכ"ג. ועוד.

(118) וע"ד מ"ש (ישעי' סג, א) "אני מדבר בצדקה", ש"ע"י צדקה וגמ"ח שהאדם עושה נמשך להיות בעסק תורתו בחי' אני מדבר", שזהו"ע ד"ויקרא אל משה", "אני הוא הקורא אני הוא המדבר" (לקו"ת פרשתנו ב, ב).

(119) תו"א בראשית א, ב. וראה אוה"ת בראשית (כרך ו) תתרכו, ב.

(120) נשא ז, יב.

(121) ראה אוה"ת עה"פ.

(122) במדבר פ"ג, ז.

(123) ושייך גם למטה יהודה - ענין ההודאה והביטול.

שווה העבודה ד"בכל מאדך"¹²⁴, למעלה ממדידה והגבלה, הנהגה נסית.

וענין זה מודגש במיוחד בנתינת הצדקה באופן שלמעלה ממדידה והגבלה, כדרשת חז"ל¹²⁵, "בכל מאדך, בכל ממונך" - כמרומז בשם "נחשון בן עמינדב", מלשון נדיבות, "נדבה רוחו"¹²⁶, "ידבנו לבו"¹²⁷, "כל נדיב לבו יביאה"¹²⁸ (שהנדיבות נמשכת ובאה במעשה בפועל), ועד לנדיבות שאין למעלה ממנה (שהרי אם יש נדיבות למעלה ממנה, אינה נדיבות בשלימותה), למעלה ממדידה והגבלה - באופן של הנהגה נסית.

[ולמעיר גם משלימות העבודה בר"ח ניסן (הנהגה נסית) אצל "נדב" ואביהוא" כנ"ל ס"ו]. ויש לומר (בהפירוש ד"נדב ואביהוא" בעבודת כאו"א מישראל), ש"הוא" ד"אביהוא" קאי על "נדב" שלפניו, היינו, ש"נדב" (ענין הנדיבות) הוא ה"אב" ("אבי") שממנו באים כל עניני העבודה באופן של הנהגה נסית].

ויש להוסיף, שהנהגה נסית ד"המקריב ביום הראשון". נחשון בן עמינדב למטה יהודה" היא גם בביטול והפיכת הענינים הבלתי-רצויים¹³⁰ - שע"י המסירת נפש "שירד תחילה לנחשול שבים", נתבטל ה"נחשול שבים", ועד שנקרע הים, היינו, שנתבטל

(124) ואתחנן ו, ה.

(125) ברכות רפ"ט. ספרי ופרש"י עה"פ.

(126) ויקהל לה, כא. וראה רמב"ם סוף הל' שמיטה ויובל.

(127) תרומה כה, ב.

(128) ויקהל לה, ה.

(129) להעיר ש"נפשו (של נדב) היתה משרש זקנו, עמינדב אבי אלישבע אמו, ולקח ממנו שלשה אותיותיו האחרונות, והם נדב" (שער הגלגולים הקדמה לג).

(130) ראה לעיל ס"ז.

שלשה ספרי תורה בשבת ר"ח ניסן לפעול "חזקה" בעבודה באופן הנהגה נסית מודגשת גם בהקריאה בשלשת הספרים⁴⁴.

הקריאה בספר הג' - "החודש הזה לכם":

על הפסוק "החודש הזה לכם" דרשו חז"ל "משבחר ביעקב ובניו קבע להם ראש חודש של גאולה" (כנ"ל ס"ד), וענינו בעבודה - יציאה (גאולה) מהמדידה והגבלה דהעבודה הרגילה לעבודה באופן של הנהגה נסית.

והמשך הפרשה בענין קרבן פסח, "על שם הדילוג והפסיחה"⁴⁵ - עבודה באופן של פסיחה ודילוג, למעלה ממדידה והגבלה, הנהגה נסית.

הקריאה בספר הב' - "ענין ראש חודש":

ענינו של "ראש חודש" הוא - חידוש והוספה על העבודה שע"פ סדר הרגיל, כידוע שימי השבוע התלויים במהלך החמה ("ויהי ערב ויהי בוקר") שמאירה תמיד ללא שינויים, שייכים לעבודה הרגילה באופן ד"תמידים כסדרם", הנהגה טבעית שהיא באופן ד"לא ישבותו"⁴⁶, וימי החודש התלויים במהלך הלבנה שמתחדשת מידי חודש בחדש והולכת וגדלה עד למעמד ומצב ד"קיימא סיהרא באשלמותא"⁴⁷, שייכים לעבודה באופן ד"מוספים כהלכתם", הנהגה נסית באופן של חידוש.

והחידוש דשבת ר"ח הוא בחיבור ב'

ניסן⁴⁰), כי אם, שה"נהגה נסית" נמשכת ותודרת (גם) בעבודה בעניני העולם במעשה בפועל - כמודגש בזה ש"החודש הזה לכם" היא "מצוה ראשונה שנצטוו בה ישראל", היינו, לא ענין של תורה שלמעלה מהעולם⁴¹, כי אם "מצוה" דוקא, מעשה בפועל בעניני העולם; אלא שהעבודה במעשה בפועל בעניני העולם אינה ע"ד הרגיל, כמו הנהגה טבעית, כי אם כמו הנהגה נסית, באופן של הרמה (נס מלשון הרמה⁴²) למעלה מטבעו ורגילותו⁴³.

וענין זה הוא בהדגשה יתירה בשבת ר"ח ניסן דשנת "אראנו נפלאות" (ובהוספה על "שנת נסים" שלפנ"ז) - כי, בשנה זו הסדר הרגיל ("תמידים כסדרם") הוא באופן של "נפלאות" (שלמעלה מ"נסים" סתם), וזוהו מובן שבשבת ר"ח ניסן ישנה נתינת כח (ובאופן של "חזקה" ע"י הוצאת שלשה ספרי תורה) לעבודה באופן של הנהגה נסית נעלית יותר, ועד לעילוי שבאין ערוך, גם ביחס להנהגה נסית דחודש ניסן בכל השנים.

ו. ויש לומר, שההוספה (בהוצאת

והחידוש בתורה - תלמיד ותיק עתיד לחדש" (ראה מגילה יט, ב. ועוד). ובסגנון אחר: תושב"כ, תושבע"פ וחידושו של תלמיד ותיק.

(40) דאף שגם חג הפסח (ענינו העיקרי דר"ח ניסן) קשור עם קבלת התורה כמ"ש "בהוציא את העם ממצרים תעבדון את האלקים על החר הזה" (שמות ג, יב ופרש"י - משמור"ר פ"ג, ד), ה"ז לאחרי יצי"מ.

(41) וגם לא תורה כפי שהיא א' מהמצוות - מצות תלמוד תורה, שהיא "כנגד כולם" (פאה ספ"א).

(42) ראה פרש"י יתרו כ, יז. הנסמן במכתב כ"ה אדר ש.ו. הערה ד"ה נס כו' (סה"ש תנש"א ח"ב ע' 886).

(43) כולל גם שלאחרי שהורגל בזה נעשה טבע שני (ראה תניא ספ"ד. פט"ו).

(44) נוסף על האמור לעיל (ס"א) שגם הקריאה דר"ח ודפרשת ויקרא שייכים לר"ח ניסן.

(45) פרש"י בא יב, יא.

(46) נח ה, כב.

(47) זהר ח"א קנ, רע"א. ח"ב פה, רע"א. ועוד. וראה שמור"ר פט"ו, כו.

אופני העבודה ד', תמידים כסדרם" (שבת, העלי' והשלימות (ו, ויכולו⁴⁸) דימי השבוע) ו, מוספים כהלכתם" (ראש חודש) - שהעבודה באופן של הליכה והוספה (מוספים כהלכתם) נמשכת ופועלת גם בעבודה באופן של סדר תמיד.

והקריאה בספר הא' - ,סדר היום" בפרשת ויקרא:

„ויקרא אל משה וידבר ה' אליו מאוהל מועד" - ,פי"י⁴⁹ ענין קריאה זו היינו הארה והשפעה למשה כדי שעיי"ז יוכל לעלות ולבוא אל אוהל מועד". וענינו בעבודת כאו"א מישראל (שהרי ,התורה היא נצחית ושייך בחינות אלו גם עכשיו⁵⁰) - ,שיש בכל אדם מבחי' משה . בחי' דעת שהוא הממשיך בחי' יחוד אור א"ס ב"ה למטה שיהא שורה ומתגלה בנפש האדם שיהא בבחי' אוהל מועד, מלשון ונועדתי . . אותיות ונועדתי, דהיינו לידע את ה' שהוא חיי החיים ואין עוד מלבדו, ע"ד מ"ש⁵¹ ראו עתה כי אני אני הוא, דהגם שמקרא זה נאמר על לעתיד⁵², מ"מ, כח זה יש בכל נפש מישראל לקשר מחשבתו בה' בקשר אמין וחזק כמו . . שרואה בעיני בשר", מעין ודוגמת השלימות דלעתיד לבוא⁵³.

(48) בראשית ב, א. וראה אוה"ת עה"פ.

(49) לקו"ת ריש פרשתנו (א, ב ואילך).

(50) לקו"ת שם, ג.

(51) האזינו לב, לט.

(52) כמ"ש לפנ"ז (א, ד) שזהו מ"ש, אני ראשון ואני אחרון. - ולהעיר, שהפסוק, אני ראשון ואני אחרון" (ישעי' מד, ו) הוא בהפסוק פרשת ויקרא.

(53) ובהמשך הענין שם; וכדי שיבוא ויתגלה בחי' משה שבכל אדם (לבוא לבחי' אוהל מועד) . . צריך לזה המשכת אתעדל"ע מלמעלה ע"י המצוות . . להעלות הנפש ולקשרה בה', והוא ענין ויקרא אל משה, אני הוא הקורא, שהמצוות נק' מצוות המלך . . היו מכבדין את המצוות שהן

יכול וצריך להוסיף בנתינת צרכי החג (נוסף על המעשר והחומש) עוד לפני ההוספה בברכתו של הקב"ה, וככל שירבה להוסיף בנתינת צרכי החג, תגדל יותר ברכתו של הקב"ה בעשירות מופלגה (כמדובר בארוכה לפנ"ז¹¹¹).

וכל זה - גם בימים שלפנ"ז ר"ח ניסן; ועאכו"כ מר"ח ניסן¹¹¹, שאז נעשה החידוש בעבודה באופן של הנהגה נסית - צריך להוסיף בנתינת צרכי החג יותר מטבעו ורגילותו¹¹² (כולל גם טבע ורגילות דקדושה)¹¹³, כלומר, ליתן יותר ממעשר ויותר מחומש, ועד - בלי גבול¹¹⁴.

ויש להוסיף, שע"פ האמור לעיל (ס"ה) שב, החודש הזה לכם" מודגשת, מצוה ראשונה שנצטוו בה ישראל, "ה"ז קשור במיוחד עם מצות הצדקה (נתינת צרכי החג להזקיקים), ש, שקולה כנגד (וכוללת)

(110) שיחת יום ג', כ"ז אדר - למשתתפים

בקרן לטובת, מחנה ישראל".

(111) ובהדגשה יתירה בר"ח ניסן שחל בשבת, החיבור דשבת ורי"ח, חמה ולבנה (כנ"ל ס"ז) - שנוסף לכך שעבודת כאו"א מישראל היא בבחינת מקבל, לבנה", מודגשת גם עבודתו בבחינת משפיע, חמה", ובנדוד, ע"י השתדלותו בנתינת צרכי החג.

(112) והוספה זו היא בב' הקוין שבכללות העבודה: קיום מצות הצדקה - עשה טוב, והאתכפיא לשנות טבעו ורגילותו - (ע"ד) סור מרע (וראה הערה הבאה).

(113) ועד שגם יד שמאל (גבורה וצמצום), יד כהה (כמ"ש בתפילין, ידכה" ככ"ף כפופה), ונתנת צדקה באופן של הרחבה, כמו יד ימין (ידך" ככ"ף פשוטה, שמורה על גודל ההמשכה והשפעה למטה, שמהפכת הכ"ף כפופה*).

(114) ראה תניא אגה"ת פ"ג (צג, א). אגה"ק סוסי' (קטו, סע"ב ואילך). נת' בארוכה בלקו"ש חכ"ז ע' 217 ואילך.

(* ע"ד הפיכת הנו"ן כפופה ע"י הנו"ן פשוטה

שב, ניסן, כנ"ל הערה 74.

שבתות" באופן נעלה יותר¹⁰⁴ מהתחלת הלימוד שלושים יום לפני החג, ע"ד ובדוגמת ההוספה הדנהגה נסית בר"ח ניסן לגבי הנהגה טבעית שלפנ"ז¹⁰⁵.

ט. וכשם שהדברים אמורים בנוגע ללימוד הלכות הפסח, כן הוא גם בנוגע לנתינת חטים לפסח וכל צרכי הפסח להנצרכים¹⁰⁶ - שהתחלת ההתעסקות בנתינת צרכי החג היא שלושים יום לפני החג, ו, שתי שבתות" לפני החג (מר"ח ניסן) צריכים להוסיף בזה עוד יותר, ובהתאם להנתינת כח דר"ח ניסן - באופן של הנהגה נסית, יותר מטבעו ורגילותו.

ובפרטיות יותר:

גם לאחר ההתעסקות משך זמן בנתינת צרכי החג, צריך כאו"א לחזור ולהתבונן ולעשות חשבון-צדק האם נתינת צרכי החג היתה באופן המתאים, כדבעי לי' למהו¹⁰⁷, או שיש מקום וצורך להוסיף בזה עוד יותר.

ונוסף לזה, גם לאחר נתינת צרכי החג, כדבעי לי' למהו¹⁰⁸, מעשר, ועד לחומש (מצוה מן המובחר¹⁰⁸) - צריך לעשות חשבון שלפני-ערך ההוספה בברכתו של הקב"ה בימים שבינתיים, גדל גם הסכום דמעשר או חומש, ובמילא, צריך להוסיף יותר בנתינת צרכי החג. ויתירה מזה: ע"פ מארוז'ל¹⁰⁹, „עשר בשביל שתתעשר" -

(104) „מזהיר על הפסח" - גם מלשון זוהר ואור.

(105) כולל גם בפורים - ש, מפורים ואילך ידרשו הלכות פסח" (שו"ע אדה"ז שם) - שאפילו הנס שבו מלוּבש בטבע.

(106) שו"ע אדה"ז שם ס"ה.

(107) ראה כתובות סו, רע"א.

(108) רמב"ם הל' מתנות עניים פ"ז ה"ה. טושו"ע יו"ד ר"ס רמט.

(109) שבת קיט, א. וש"נ.

וכמודגש בהמשך הפרשיות, בפרשת שמייני, שמייני למילואים הוא ר"ח ניסן (שבו ה' הענין ד, ויקרא אל משה גו", כנ"ל ס"א) - „ותצא אש מלפני ה' גו' וירא כל העם וירדו גו"⁵⁴, השראת וגילוי השכינה⁵⁵, ובהמשך לזה שלימות העבודה ד, בני אהרן נדב ואביהוא⁵⁶ באופן דכלות הנפש (ו, וימותו לפני ה')⁵⁷, ודוגמתו בעבודת כל בני' - שנקראים „בני אהרן"⁵⁸ להיותם, מתלמידיו של

שלוחי, ושלוחו של אדם כמותו". ועפ"ז יומתק הקשר והשייכות ד, ויקרא אל משה" (דקאי על המצוות) ל, החודש הזה לכם", מצוה ראשונה שנצטוו בה ישראל" (ולא תורה שלמעלה מהעולם*, כנ"ל ס"ה).

(54) שמייני ט, כד.

(55) לאחר ש, ויברכו את העם", אמרו ויהי נועם ה' אלקינו עלינו*, יהי רצון שתשרה שכינה במעשה ידיכם" (שם, כג ובפרש"י).

(56) עליהם נאמר, בקרובי אקדש" (שמייני יו"ד, ג), וכדברי משה לאהרן, הייתי סבור או בי או בך, עכשיו אני רואה שהם נדב ואביהוא) גדולים ממני וממך" (פרש"י עה"פ).

(57) שם יו"ד, ב. וראה בארוכה אוה"ת ר"פ אחרי.

(58) ועפ"ז יש לבאר (בפנימיות הענינים) השייכות דברכת כהנים לכאו"א מישראל, כמודגש באמירתה ע"י כאו"א מישראל בהתחלת כל יום בסמיכות לברכת התורה - דלכאורה, בשביל קיום מצות תלמוד תורה (לאחרי ברכת התורה) מתאים

(* ולהעיר מלקו"ת שם, שהצורך בקיום המצוות

כדי שיוכל להיות הענין ד, ויקרא אל משה", אני הוא הקורא אני הוא המדבר", ע"י לימוד התורה, הוא, מחמת הסתר נהיב" - בירידתה בעולם דזקא (וראה לקמן הערה 118).

(* סיום וחזרת מזורם צ' בתהלים, שהתחלת אמירתו (ע"פ המנהג לומר המזמור המתאים למספר השנים) ב"יא ניסן שנה זו, התחלת שנת התשעים. - ולהעיר, שקביעותו בשנה זו (שר"ח ניסן חל בשבת) ביום השלישי דפ' שמייני, שבשיעור חומש היומי מדובר אודות השראת השכינה בפועל (ותצא אש גו' וירא כל העם גו") ע"י התפלה ד, ויהי נועם גו".

וכן בהפטורה דפרשת החודש (סיום וחותם הקריאה בכל השלשה ספרים) – שנוסף לכך שבאה לאחרי ההפטורה דפרשת פרה (אף שפרשת החודש, ר"ח ניסן, קודמת לשריפת הפרה (בשני בניסן)) כדי „להזהיר את ישראל לטהר שיעשו פסחיהן בטהרה”⁹¹, מדובר בהפטורה עצמה אודות ענין הכפרה, „הוא (הנשיא) יעשה את החטאת גוי לכפר בעד בית ישראל”⁹², „וחטאת את המקדש . . וכפרתם את הבית”⁹³.

ולאחרי ההפטורה דפרשת החודש מוסיפים (בשבת ר"ח ניסן) פסוק (ראשון ו)אחרון מהפטורת שבת ר"ח, הפסוק האחרון בספר ישעי', שבו מדובר בענין בלתי-רצוי (והיו דראון לכל בשר), אלא שלהיותו סיום וחותם („הכל הולך אחר החיתום”⁹⁴) ספר ישעי' (מלשון ישועה⁹⁵) ש„כולי נחמתא”⁹⁶, עכצ"ל, שרומז על השלימות דאתהפכא חשוכא לנהורא, ומודגש בגילוי בהסיום בדבר טוב הנראה והנגלה עיי' שחוזרים וכופלים הפסוק שלפניו⁹⁷, „והי מידי חודש בחדשו ומידי שבת בשבתו יבוא כל בשר להשתחוות לפני אמר ה'”.

ח. ע"פ האמור לעיל שבהוצאת ג' ספרי תורה בשבת ר"ח ניסן נעשית „חזקה” על כללות העבודה באופן של הנהגה נסית (למעלה מהטבע והרגילות) – יש לבאר ב' הדעות בלימוד הלכות הפסח קודם הפסח, „שואלין ודורשין בהלכות הפסח קודם הפסח שלושים יום,

ר' שמעון בן גמליאל אומר שתי שבתות”⁹⁸.

ובהקדמה:

אף שההלכה היא ש„שואלין ודורשין בהלכות הפסח קודם הפסח שלושים יום”⁹⁹, דלא כדעת רשב"ג, מ"מ, נוסף לכך שבנוגע לכל הפלוגתות אמרו תו"ל ש„אלו ואלו דברי אלקים חיים”¹⁰⁰ (גם הדעה שאין הלכה כמותה), ובפרט בנוגע לעבודה הרוחנית בנפש האדם שיכולים וצריכים ללמוד ולקיים ההוראה גם מהדעות שבמעשה בפועל אין הלכה כמותם¹⁰¹, יש לומר שבנדו"ד יכולים לקיים ב' הדעות גם במעשה בפועל.

ובפשטות – שהתחלת הלימוד בהלכות החג היא שלושים יום לפני החג, וכשמתקרב יותר לחג, „שתי שבתות” לפני החג, צריכים להוסיף בלימוד הלכות החג באופן נעלה יותר, הן בכמות הזמן והן באיכות הלימוד.

ויש לומר הביאור בזה ע"פ המבואר בהמשך דברי הגמרא⁹⁸, „טעמא דרשב"ג . . משה רבינו עומד בראש החודש ומוזהיר על הפסח, שנאמר החודש הזה לכם ראש חודש”¹⁰² – שבוז מרומז שהענין ד„החודש הזה לכם ראש חדשים” (הנהגה נסית) מהוה נתינת כח להוספה בלימוד הלכות הפסח¹⁰³ מר"ח ניסן („שתי

98 פסחים ו, סע"א ואילך. וש"נ.

99 טושו"ע ואדה"ז א"ח ר"ס תכט.

100 עירובין יג, ב. וש"נ.

101 ראה (לדוגמא) לקו"ת נצבים מה, סע"א (בענין שופר יעל פשוט). לקו"ת לוי"צ אג"ק ע' שה (בענין שמיעת שבשמינית). ועוד.

102 ולהעיר, שענין זה מודגש ביותר בקריאת פרשת החודש בשבת שבו הל ר"ח ניסן.

103 והוספה זו היא בבי' הקו"ת שבכללות העבודה: לידע את המעשה אשר יעשו – „עשה טוב”, ואלה אשר לא תעשינה – „סור מרע”.

אליו מאוהל מועד”, ועד לשלימות העבודה באופן של כלות הנפש. ועוד ועיקר – שההוספה והחידוש בעבודה באופן דהנהגה נסית נעשה באופן של קביעות ונצחיות, כמ"ש בהמשך הפרשה⁶² „ולא תשבית מלח ברית אלקיך”, „ברית כרותה למלח”⁶³, כברית שקיימת לעד ולעולמי עולמים.

ויש לומר, שהקריאה בג' הספרים היא לא רק „חזקה” על העבודה באופן של הנהגה נסית, אלא גם ג' אופנים-דרגות בעבודה דהנהגה נסית: (א) הקריאה דפרשת החודש – כללות הענין דהנהגה

אהרן (ואמרו תו"ל⁵¹ „כל המלמד כו' מעלה עליו הכתוב כאילו ילדו”) אוהב שלום ורודף שלום אוהב את הבריות ומקרבן לתורה”⁶⁰ – שעבודתם היא בתכלית השלימות דכלות הנפש בהיותם נשמות בגופים דוקא⁶¹.

וזהו תוכן ההוספה והחידוש בעבודה באופן ד„הנהגה נסית” („החודש” הזה לכם) – שבעבודת כאו"א מישראל נעשה הענין ד„ויקרא” אל משה וידבר ה'

לכאורה יותר אמירת ענין כללי השייך לכל בני בכל זמן, כמו „שמע ישראל”, וכיו"ב, משא"כ ברכת כהנים שנתחייבו בה אהרן ובניו („דבר אל אהרן ואל בניו”) – כי, כל בני"הם „בני אהרן”, ואמירתם „ברכת כהנים” בכל יום כוללת כל הברכות וההשפעות שבכל היום, החל מהברכה העיקרית ד„ויהי נועם גו'”, „שתשרה שכינה במעשה ידיכם” – כביום השמיני למילואים, שלאחרי ש„וישא אהרן את ידיו אל העם ויברכם”, „ברכת כהנים”, יברכך יאר ישא” (שם, כב ובפרש"י), באה הברכה ד„ויברכו את העם”, אמרו ויהי נועם גו', יהי רצון שתשרה שכינה במעשה ידיכם”.

59 סנהדרין יט, ב. פרש"י במדבר ג, א.

60 אבות פ"א מ"ב.

61 בהתאם להציווי שנאמר מיד לאחרי הכלות הנפש דנדב ואביהוא – „יין ושכר אל תשת” („שתווי יין וכנסו למקדש”) „ואל יבוא בכל עת אל הקודש” („בקרבתם לפני ה'”), שנאמר בו ביום – שלא תהי' כלות הנפש באופן דפירוד הנשמה מן הגוף ח"ו (ראה בארוכה לקו"ת ש"חכ"ז ע' 116 ואילך. וש"נ).

62 להעיר שהגימטריא ד„ויקרא” ו„החדש” (חסר וא"ו, כמ"ש בתושב"כ) שוה, מספר שי"ז.

* להעיר שר"ח ניסן הוא „ראשון לברכת כהנים” (שבת פז, ב. במדב"ד פ"ג, ו).

* ראה לך יד, יד: יירק גו' שמונה עשר ושלש מאות” („מנין גימטריא כו'” (פרש"י עה"פ) – ד"ל הרמז ש„וירק” עם הכולל הוא „ויקרא” (בגימטריא שי"ז), „ויקרא” עם הכולל בגימטריא שי"ח (שמונה עשר ושלש מאות). ושי"ד גם לפסח (החדש” –

– ואולי י"ל שמספר זה (שי"ז) רומז על שי"י* עולמות – השכר דקיום התומצ"צ בעולם, שנמשכים ומתגלים בז' ימי בראשית*** – הקשורים עם דרגת התורה השייכת לעולם, כדרשת תו"ל ש„חצבה עמודי' שבעה” קאי על שבעה ספרי תורה ושבעת ימי בראשית (שבת שם. סנהדרין לה, סע"א (הובא בפרש"י משלי ט, א) – ע"ד „מצוה ראשונה כו'” (ולא תורה שלמעלה מהעולם, כנ"ל ס"ח).

62* ב, יג.

63 פרש"י עה"פ.

כמ"ש (שם, טו) „ויחלק עליהם לילה”, „שנחלק הלילה ובחצות הראשון נעשה לו נס וחציו השני נשאר ובא לו לחצות לילה של מצרים” (פרש"י עה"פ).

ואולי י"ל, שהנטיס (החודש) בשייכות לביטול ושלילת הלעו"ז (בחצות הראשון – „וירדו עד דן גו' עד חובה”, „ע"ש עבודת כוכבים” (שם ובפרש"י), ובחצות השני – „ועברתי בארץ מצרים בלילה הזה גו' ובכל אלהי מצרים אנעשה שפטים” (בפרשת החודש – בכל יב, יב) [הם באופן ד„וירק”, אותיות „ויקרא” – לא באופן ד„ויקרא”, „לשון חיבה”, אלא באופן ד„ויקרא”, „לשון ערואי” (פרש"י ר"פ ויקרא). (** „יקר” ד„ויקרא” – בגימטריא ש" (ראה לקו"ת נשא כג, ג).

*** שנחלקים לששת ימי המעשה ויום השבת (ראה תוד"ה חצבה סנהדרין שם) – ו' וא' שבתית „ויקרא”.

נסית, (ב) הקריאה דשבת ר"ח - הפעולה דהנהגה נסית (ר"ח) על הנהגה הרגילה (שבת), (ג) הקריאה דפרשת ויקרא - שהנהגה נסית נעשית דבר רגיל וקבוע באופן נצחי.

וענין זה מרומז גם בהפטורה (סיום וחותם הקריאה בכל השלשה ספרים) - שבהתחלתה וסיומה⁶⁴ מדובר אודות הקשר והשייכות הדנשיא עם כל בני, ויש לומר הרמז בזה, שעבודת כל בני היא באופן של "נשיאות"⁶⁵, למעלה מסדר העבודה ע"ד הרגיל, באופן של הנהגה נסית. ולא עוד אלא שהעבודה באופן של "נשיאות" נמשכת ופועלת גם בעבודה ע"ד הרגיל, ועד שנעשית באופן של קביעות ונצחיות⁶⁶ - "חקות עולם תמיד"⁶⁷, "עולת" תמיד⁶⁸.

64 ראה שוה"ג הבי' להערה 13.

65 להעיר ש, נוהגין מרי"ח (ניסן) ואילך לקרות פרשת הנשיא שהקריב בו ביום" (שו"ע אדה"ז א"ח סתכ"ט ס"ט), וע"פ מאד"ל (מנחות בסופה), "כל העוסק בתורת כו' מעלה עליו הכתוב כאילו הקריב כו", מובן, שמר"ח ניסן ואילך מקריב כאו"א מישראל קרבן הנשיא.

66 וי"ל גם באופן של "חוקה" - כיון שענין הנשיאות בהפטורה דפרשת החודש (הפרשה הרביעית מד' הפרשיות) הוא גם בהמשך להענין ד, כי תשא את ראש בני ישראל" בפרשת שקלים (הפרשה הראשונה דד' הפרשיות), ובפרשת תשא (כשקורין אותה ב, סדר היום), שעי"ז ישנו ענין הנשיאות ג"פ.

67 יחזקאל מו, יד.

68 שם, טו.

69 ויש לומר, שהמעמד ומצב של נשיאות באופן תמידי מרומז גם ב, ארבעה ראשי שנים", "ראש" (שהוא באופן של "נשיאות" לגבי כל הגוף) בזמן - כי, לדעת ר' אלעזר ור' שמעון שא' הזמנים דמעשר בהמה הוא כ"ט אלול, אמרו בכ"ט באלול ולא אמרו באחד בתשרי (אף שס"ל שאחד בתשרי ר"ה למעשר בהמה) מפני שהוא יו"ט ואי אפשר לעשר ביו"ט לפיכך הקדימוהו בכ"ט

ז. ויש להוסיף, שה"חוקה" בעבודה באופן של הנהגה נסית בהוצאת שלשה ספרי תורה בשבת ר"ח ניסן, היא, גם בנוגע לביטול והשליטת הענינים הבלתי-רצויים [כמרומז באמירת, "ויהי בנוסע הארון גו' ויפוצו אויבך גו' בהוצאת ספר תורה, ועאכו"כ ג' ספרי תורה (כנ"ל ס"ג)] - שמתהפכים לטוב, אתהפכא חשוכא לנהורא.

וענין זה מרומז בהקריאה בכל השלשה ספרים, וגם (בסיומם וחותמם) בהפטורה:

בהקריאה דפרשת החודש, "החודש הזה לכם ראש חדשים" (ראש חודש של גאולה) - שב, שמות החדשים שעלו עמהם מבבל⁷⁰ נקרא בשם "ניסן", שיש בו ב' נוני"ן, שרומז על "נסי נסים"⁷¹, ויש לומר, שרומז גם על הפיכת הנפילה (ר"ת נוי"ן)⁷² דגלות (כמ"ש⁷³ "נפלה גו'")

באלול", נקבע כ"ט אלול לזמן מעשר בהמה בגלל שייכותו לר"ה למעשר בהמה (משא"כ שאר הזמנים דמעשר בהמה, הן לדעת ר"א ור"ש והן לשאר הדעות, שנקבעו בגלל טעמים אחרים (ראה בכורות נו, ב ואילך)), ונמצא, שהתחלת השנה (אחד בתשרי) הוא ראש השנה, וגם סיום השנה (כ"ט באלול) שייך לר"ה, ועי"ז נעשה מעמד ומצב ד, ראש" (נשיאות) בכל השנה כולה.

70 ירושלמי ר"ה פ"א ה"ב. ועוד. - ולהעיר שגם בזה מרומז הענין דאתהפכא חשוכא לנהורא, שמבבל (גלות) עלו עמהם שמות החדשים (החל משמו של ראש חדשים, חודש של גאולה).

71 ראה לעיל הערה 34.

72 להעיר, שה, ספר (תורה) . . בפני עצמו" ד, ויהי בנוסע* הארון" (כנ"ל ס"ג) נעשה ע"י "סימניות מלמעלה ולמטה" שהם, "כמין נו"ן הפוכו", "כי הנו"ן . . מורה על הנפילה, וע"כ הם הפוכים שיתהפך הנפילה לטוב" (תדא"ג מהרש"א שבת שם). וראה הערה 74.

73 עמוס ה, ב.

* להעיר שבתבת, בנסוע" יש אותיות "נס" (ראה שוה"ג להערה 74).

ל, נסי נסים⁷⁴ דגאולה⁷⁵.

בהקריאה דראש חודש - כמארז"ל⁸³ בנוגע לקרבנו של ראש חודש (הקריאה דר"ח), "הביאו כפרה עלי שמעטתי את הירח", שבוה נכללת גם הכפרה על כל הענינים הבלתי-רצויים שנעשו כתוצאה ממיעוט הירח⁸⁴, ועד לשלימות הכפרה באופן ש, "וזונות נעשו לו כזכיות"⁸⁵, ועד לזכיות ממש⁸⁶ - ע"ד ובדוגמת התיקון דמיעוט הירח לעתיד לבוא, כמ"ש⁸⁷, "והי' אור הלבנה כאור החמה".

ולהעיר, שבחיבור דשבת (השלימות דימי השבוע התלויים במהלך החמה) ור"ח (שתלוי במהלך הלבנה) מרומז מ"ש, "והי' אור הלבנה כאור החמה".

ובהקריאה דפרשת השבוע, פרשת ויקרא - שבה מדובר גם אודות קרבנות שמכפרים על ענינים בלתי-רצויים, ועד שסיום וחותם הפרשה הוא, "לאשמה בה"⁸⁸, שרומז על השלימות דאתהפכא חשוכא (אשמה) לנהורא⁸⁹, ומרומז גם במ"ש⁹⁰, "וכל קרבן מנחתך במלח תמלח גו'", כידוע ש, "מלח", ממרק ומבשם מרירו לאטעמא⁹⁰, שזוהו"ע אתהפכא חשוכא לנהורא.

החודש) שסיומו וחותמו בענין שהוא היפך הטוב (ואם הפסח נמצא טריפה כו"י) - די ש לומר שבוה מרומזות השלימות דאתהפכא חשוכא לנהורא (וראה בארוכה לקו"ש ח"ב ע' 36 ואילך).

83 חולין ס, ב.

84 ראה סה"מ קונטרסים ח"א קצב, א ואילך. ועוד.

85 יומא פו, ב.

86 ראה תניא פ"ז. ובכ"מ.

87 ישע"ל, לו.

88 ולהעיר ממ"ש בהפטורה דפרשת ויקרא - "מחיתי כעב פשעיך וכענן חטאתיך שובה אלי כי גאלתיך" (ישע"ל מד, כב).

89 ראה לקו"ש ח"ז ע' 24 ואילך.

90 זה"א רמא, ב. וראה בארוכה לקו"ת פרשתנו ג, סע"ד ואילך.

ולהעיר, שסיום וחותם פרשת החודש בפסוק⁷⁶, "בכל מושבותיכם תאכלו מצות", שבוה מרומז הביטול והשליטה בתכלית דכל הענינים הבלתי-רצויים שמצד היצה"ר שנקרא, "חמץ"⁷⁷, עד ש, "בכל מושבותיכם" (לא רק בירושלים⁷⁸, שלימות היראה⁷⁹) לא נשאר אלא, "מצות", כמ"ש⁸⁰, "את רוח הטומאה (יצה"ר)⁸¹ אעביר מן הארץ"⁸².

74 ויומתק יותר ש, "ניסן" מתחיל בנו"ן כפופה ומסיים בנו"ן פשוטה - ע"ד המבואר בשל"ה (מס' תענית רו, א"ב) בענין י"א פסוקים שמתחילים בנו"ן כפופה ומסיימים בנו"ן פשוטה, שנו"ן כפופה הו"ע הנפילה, ונו"ן פשוטה הו"ע הקימה (ע"ד מ"ש סומך נופלים*), ע"י נו"ן שערי בינה (וראה ספר הליקוטים (דא"ח להצ"צ) ערך אותיות ע' תתנו"ט). ויש לומר, שב' הנוני"ן (כפופה ופשוטה, כב, "ניסן") ב"א פסוקים, רומז לבחי', "אחד עשר" שלמעלה מעשר ספירות, "אנת הוא חד ולא בחושבן" (ראה בארוכה סה"ש תשמ"ט ח"א ע' 389. וש"נ), שעל ידו נעשית ההפיכה מנפילה (גלות) לקימה (גאולה).

75 להעיר ממארז"ל (יל"ש ר"פ לך לך - מפדר"א פמ"ח), "חמש אותיות נכפלו (וביניהם נו"ן, כפופה ופשוטה) וכולן לשון גאולה" (ראה ספר הליקוטים שם ע' תתנה).

76 בא יב, כ.

77 ראה ברכות יז, א ובפרש"י. ר"ה ג, סע"ב ובפרש"י. לקו"ת צו יג, ג. ובכ"מ.

78 שזוה למדו, "פרט למעשר שני וחלות תודה" שאינם ראויים ליאכל בכל מושבותיכם, אלא בירושלים (מכילתא ופרש"י עה"פ).

79 לקו"ת פ' ראה כט, ד. ובכ"מ.

80 זכרי' יג, ב.

81 פרש"י עה"פ.

82 ולהעיר מ, סדר קרבן פסח" (שאומרים במקום הקרבת הפסח שדיניו נתבארו בפרשת

* להעיר ש, נס הוא ב' אותיות נ' ט', נ' מורה על נפילה וס' מורה על סמיכה ועוד מהנפילה" (לקוטי לוי"צ לזח"א ע' קפא. וראה תורת מנחם - תפארת לוי"צ בראשית אות ט).